

Koedijk en de familie ..... Buiskool

Ds. Hendrik Buiskool was predikant van de Nederlands Hervormde kerk te Koedijk van 17 maart 1898 tot 30 april 1900. Uit zijn huwelijk met Frederika Elizabeth de Jager werden vier kinderen geboren, waarvan twee in Koedijk, te weten Bouwkina (Kina) Alberdina Buiskool en Johannes (Jan) Ate Eildert Buiskool.

Hoe is het deze "Koedijkers" in hun verdere leven vergaan?
Hieronder een overzicht van deze familie.

Ds. Hendrik Buiskool

Hendrik werd op 8 augustus 1873 te Beerta (Groningen) geboren als zoon van Eildert Buiskool, landbouwer, later logementhouder, en Bouwke Folkerts.

Na het gymnasium in Winschoten te hebben bezocht, studeerde hij met succes Godgeleerdheid aan de Universiteit van Groningen.

Van 1897 tot 1898 was hij kandidaat-predikant in Groningen.

Op 3 maart 1898 trouwde hij te Groningen met Frederika Elizabeth de Jager, geboren op 19 maart 1871 aldaar en dochter van de logementhouder Johannes Ate de Jager en Alberdina Alting.

Hij werd predikant van de NH-kerk in Koedijk.

Zij vestigden zich beiden in Koedijk op 17 maart 1898 en woonden in de pastorie aan de Kerkelaan.

In Koedijk werden twee kinderen geboren, te weten op 13 december 1898 Bouwkina (Kina) Alberdina Buiskool en op 15 december 1899 Johannes (Jan) Ate Eildert Buiskool.

Op 30 april 1901 vertrokken zij uit Koedijk en gingen naar Oterdum/Delfzijl.

Ds. Hendrik Buiskool

Hierna was hij in diverse plaatsen predikant:

1901-1904 Oterdum/Delfzijl en Beetgum/Friesland

1904-1911 Paramaribo/Suriname (Hier eervol ontslagen, omdat hij werd afgekeurd voor verdere Indische dienst)

1911-1912 Oudeschild/Texel

1911-1916 voorganger in vrijzinnig-godsdienstige geest van de Vereeniging tot Behartiging van de geestelijke Belangen der Marine in Den Helder

1916-1922 als "modern" vlootpredikant aan de NH-gemeente Den Helder toegevoegd

1922-1926 predikant te Schagerbrug/Noord-Zijpe

1926-1928 Frederiksoord, gemeente Vledder/Drente

1928-1943 predikant te Grosthuisen

Daarnaast nam hij in diverse kerkelijke colleges een vooraanstaande plaats in.

Andere kinderen uit hun huwelijk waren Eildert, geboren op 8 september 1901 te Oterdum-Delfzijl en Dirk Herman, geboren op 18 januari 1910 te Paramaribo.

Hij overleed op 3 mei 1956 te Hoorn, terwijl zijn vrouw al op 17 april 1937 te Grosthuisen was overleden. Beiden werden in Schagen begraven.

Zijn kinderen:

1. Bouwkina Alberdina (Kina) Buiskool

Bouwkina (Kina) werd op 13 december 1898 te Koedijk geboren en zij trouwde op 7 maart 1919 in Den Helder met de luitenant ter zee 2^e-klasse, Johan Herman van der Dussen, geboren op 13 december 1898 te Cheribon (Ned. Indië), zoon van Johannes van der Dussen en Sophia Pino.

Uit dit huwelijk werd op 16 april 1920 te Den Helder hun dochter Sophia Frederika van der Dussen geboren.

Nadat Johan ontslag had genomen bij de marine, vertrokken zij op 2 december 1920 van Den Helder naar Biliton (Ned. Indië). Johan werd daar staf-employé veembedrijven van de Nederlandse Handelsmaatschappij.

Later woonden zij in Den Haag.

Pastorie van Koedijk, waar Kina en haar broer Jan werden geboren

2. Mr. Dr. Johannes (Jan) Ate Eildert Buiskool

Johannes (Jan) werd op 15 december 1899 te Koedijk geboren en hij trouwde in 1928 met Jansje Smit, dochter van de veehouder Cornelis Smit en Grietje Kossen uit Barsingerhorn.

Mr. Dr. J.A.E. Buiskool

Na de HBS in Den Helder te hebben bezocht en een aanvullend staatsexamen te hebben gedaan om toegelaten te kunnen worden tot de universiteit, bezocht hij van 1918 tot 1925 de Universiteit van Amsterdam, waar hij het doctoraal examen Nederlands Recht behaalde.

In 1935 promoveerde hij in de rechtsgeleerdheid aan de universiteit te Amsterdam met een proefschrift over de onafhankelijkheid van de Filipijnen

Na zijn studie vestigde hij zich in 1926 als advocaat en procureur in Schagen.

Aanvankelijk woonden en werkten hij en zijn vrouw aan de Markt, maar in 1938 verhuisden zij naar de villa "Havana" aan de Hoep, terwijl de praktijk aan de Markt bleef.

De villa werd omgedoopt tot Huize "Renova" en staat er nog steeds. Vanaf 1946, toen Buiskool uit Schagen was vertrokken, werd de villa gebruikt als PEN-kantoor en school.

In de volksmond werd het huis wel de "Arendshof" genoemd. Dit naar aanleiding van het feit, dat

Buiskool advocaat was geweest van ene boer Arend, een bekende belastingontduiker. Men dacht dat hij zoveel had verdiend aan diens rechtzaken, dat hij daarvan de villa wel gekocht zou hebben.

Naast zijn advocatenpraktijk kreeg hij meer functies. Zo werd hij in 1929 benoemd tot kantonrechter-plaatsvervanger in het kanton Schagen, werd bestuurder van een bank in Schagen en schreef artikelen in de Schager Courant.

Ook ging hij in de politiek en werd raadslid. Van 1934 tot 1941 was hij tevens wethouder en locoburgemeester.

De als "markante persoonlijkheid" bekend staande Mr. Buiskool, reed voor de tweede wereldoorlog in een zware Amerikaanse luxe auto, een Reo.

Hij was prettig in de omgang, goed voor de mensen in zijn omgeving en altijd vrolijk. Ook hield hij wel van een "borreltje" op zijn tijd. Daarnaast was hij vooral een bekwaam en gerespecteerd advocaat.

In de tweede wereldoorlog deed hij belangrijk werk in de illegaliteit, waarbij onder andere zijn auto, de Reo, voor wapentransporten werd gebruikt.

Na de oorlog werden bij de sloop van een oude paardenstal nog een cylinderrevolver, een doos patronen en een aantal papieren uit deze tijd gevonden. Kennelijk had men deze zaken in het rieten dak van deze paardenstal verborgen, maar daarna vergeten.

Installatie van Mr. Dr. Buiskool tot burgemeester van Schagen in 1945

Op een dag in het voorjaar van 1941 kwam hij met vrienden in hotel Igesz een borrel drinken. De groep had een Duits uniform weten te bemachtigen en na enige borrels trok Jan dit uniform aan. Zo klom hij op de tafel en stak de draak met de Duitse bezetters. Of hij werd verraden of werd betrapt is niet meer duidelijk te achterhalen, maar hij werd naar aanleiding hiervan wel gearresteerd en naar een doorvoerkamp getransporteerd. Hij werd verdacht van illegale praktijken. Zijn vrouw heeft hemel en aarde moeten bewegen om hem weer uit dit kamp weg te krijgen. Vlak voor hij verder naar een concentratiekamp zou worden getransporteerd, had zij succes en mocht hij weer naar huis terugkeren. Toen hij samen met zijn Jans weer terug kwam in Schagen, was hij na ongeveer een jaar

Huize "Renova"

gevangenschap sterk vermagerd.

Hij moest zijn wethouderschap opgeven en heeft zich hierna wel voorzichtiger gedragen.

Gemeente

Schagen

PROCLAMATIE

In naam der Koningin!

In opdracht van Hr. Ms. de Koningin en Hare wettige regering aanvaard ik in deze gemeente voorloopig het ambt van **burgemeester**. Ik ben mij ten volle bewust, dat mij een zware en zorgvolle taak wacht, maar ik heb geen oogenblik geaarzeld voorloopig het burgerlijk gezag in deze gemeente op mij te nemen, in het stellig vertrouwen, dat ik bij de uitoefening van mijn moeilijk ambt zal kunnen rekenen op aller medewerking. Deze medewerking zal in de eerste plaats moeten bestaan uit het bewaren van **orde, rust en veiligheid**. Tegen iedere verstoring der orde zal met de uiterste gestrengheid worden opgetreden.

Wij aanvaardden de bevrijding, waarop wij zoo lang gewacht hebben, met dankbaarheid en vreugde, maar toch ook in het volle besef, dat wij allen verplicht zijn ons die herkregeven vrijheid en onafhankelijkheid waardig te toonen.

De gehate vijand is verdwenen zonder er in geslaagd te zijn onze geestkracht en onzen weerstand te breken. Wij zullen nu eendrachtig en met inspanning van al onze krachten moeten samenwerken aan den wederopbouw van ons cultureel, godsdienstig, sociaal en bedrijfsleven. De oogen van de geheele wereld waren gericht op lijdend en hongerend Nederland. Diezelfde oogen zullen gericht blijven op ons herrijzend en opbouwend vaderland. Wij hebben daarom den plicht te toonen, dat wij ordelijk en eensgezind kunnen en willen bouwen aan onze toekomst.

Gedraagt U daarom ordelijk en rustig. Blijft aan Uwen gewonen arbeid, volgt de bevelen en aanwijzingen van het wettig gezag en de geallieerde autoriteiten op.

Zoo spoedig mogelijk zal de nieuwe bestuursvorm op democratischen grondslag worden ingesteld. In afwachting daarvan zal het **burgerlijk bestuur** in de gemeente **alléén door den aangewezen burgemeester** worden uitgeoefend. Er worden commissies van advies gevormd, waarvan de samenstelling nader bekend gemaakt zal worden. Als mijn plaatsvervanger zal optreden de heer **C. BLAAUBOER**.

De voedselpositie is verre van rooskleurig, maar zij is hier nog veel beter dan in de steden.

Het distributieapparaat zal met kracht er naar streven in den kortst mogelijken tijd voldoende rantsoenen te verstrekken. Ieder moet zijn deel hebben zonder bevoorrechtiging van den een boven den ander.

Tegen **zwarten handel en prijsopdriving** zal **zeer streng** worden opgetreden. Zij, die zich nu nog daaraan schuldig zullen maken, plegen een ernstig vergrijp tegen het gansche Nederlandsche volk, wat evenals plundering, roof, diefstal en soortgelijke vergrijpen, zwaar gestraft zal worden.

De thans van kracht zijnde wettelijke bepalingen blijven geldig, zoolang zij niet uitdrukkelijk opgeheven worden. Alle bepalingen tegen de Joden zijn terstond buiten werking gesteld, evenals de bepalingen, waarbij Duitschers, N.S.B.'ers en dat soort lieden werden bevoorrecht.

Gaat U niet te buiten aan wraakoefening en eigen richting tegenover onze vijanden en de collaborateurs. Zij zullen hun gerechte straf niet ontloopen.

Door een rustige en ordelijke houding zult Gij er toe medewerken, dat normale en betere toestanden spoedig zullen kunnen intreden. **Schenkt daarom Uw vertrouwen en Uw steun aan het voorloopig Nederlandsch bewind!**

Leve ons vrij Nederland! Leve de Koningin!

De wnd. burgemeester,

Mr. Dr . J. A. E. BUISKOOL.

Gedaan te SCHAGEN, op den dag der bevrijding
in het jaar 1945.

Mr. Dr. Buiskool aanvaardt het ambt van burgemeester van Schagen

Direct na de bevrijding in 1945 werd hij waarnemend burgemeester van de gemeente Schagen en daarnaast werd hij aangesteld tot hoofd van de juridische afdeling van het Militair Gezag in Noord-Holland Noord.

Op 23 december 1945 ging hij als lid van het Hof van Justitie naar Paramaribo/Suriname, het land waar zijn vader van 1904 tot 1911 predikant was en waar hij dus in zijn jeugd was opgegroeid. In 1947 werd hij tot president van datzelfde Hof aangesteld.

In deze periode was hij tevens enkele maanden waarnemend Gouverneur van Suriname en in 1948 maakte hij deel uit van de Surinaamse delegatie bij de Ronde Tafel Conferentie in Den Haag.

In 1951, toen hij president van het Surinaams Hof van Justitie was, werd hij door Johan Adolf Pengel benaderd om premier van Suriname te worden. Vanaf 4 juni 1951 werd hij belast met de portefeuille van Algemene Zaken, waarmee hij premier van Suriname was. Op 6 september 1952 diende hij zijn ontslag in vanwege gezondheidsredenen en keerde terug naar Nederland

Vanaf 1953 werd hij rechter bij het Internationaal Gerechtshof in Tanger (Noord-Afrika), waarvan hij in 1957 het presidentschap aanvaardde.

In 1958 keerde hij hofzakelijk om gezondheidsredenen terug naar Nederland. Bovendien dreigden er ernstige moeilijkheden voor het Hof toen Tanger door Marokko werd ingelijfd.

Terug in Nederland werd hij spoedig kantonrechter te Deventer en verhuisde naar Ense, gemeente Gorssel (Gelderland).

Wij ontmoetten: Mr. Buiskool

Door de Ridderstraat gaat een grijze auto, een mooie, nieuwe Pontiac, het nummerbord is blinkend wit, met zwarte cijfers en letters: S.M.K. 812.

Achter het stuur zit een man, gekleed in een grijs pak, op het hoofd een bruine hoed. Een onzer vangt een glimp van de bestuurder op, hij kijkt nog eens naar de voorbijschietende wagen, rent de deur uit, springt op de fiets en rijdt de wagen achterna.

Gelukkig heeft die auto op de Laar en in de Langestraat niet zo'n grote snelheid, men kan hem gemakkelijk volgen en als de chauffeur hem later in een van die smalle straten aan de kant van de weg heeft gezet, duurt het niet zo lang, of er wordt aan zijn portier getikt.

De man doet open, hij kijkt verwonderd naar degene, die hem aanspreekt, even lacht hij en als de ander een blocnote uit zijn zak heeft gehaald, doet hij het portier wat wijder open en geeft te kennen, dat hij zal antwoorden op de vragen, die hem worden gesteld. Op één voorwaarde natuurlijk. Hij voert zijn vrienden door de stad, die hij van vroeger nog heel goed kent, hij heeft weinig tijd.

De een heeft zijn eerste vraag al gesteld, de ander geeft dadelijk het antwoord. Dat antwoord komt van mr. J. Buiskool, president van het Hof van Justitie in Suriname en waarnemend gouverneur van dat land. Het is nog niet zo lang geleden, dat mr. Buiskool uit Schagen naar de West vertrok, verleden jaar keerde hij weer terug als voorzitter van de Surinaamse delegatie, die Den Haag deelnam aan de Ronde Tafelconferentie.

Na de besprekingen is hij weer naar Suriname gegaan en drie weken geleden kwam hij weer in ons land als lid van de Redactie Commissie voor de aanstaande Ronde Tafel conferentie tussen Nederland, de Nederlandse Antillen en Suriname.

Mr. Buiskool woont op het ogenblik tijdelijk in Wassenaar, dikwijls is hij echter in de streek tussen Alkmaar en Schagen, "want het bloed kruipt toch, waar het niet gaan kan", vindt hij. In Noordholland wonen zijn vrienden en daar komt hij nog graag. Wij willen mr. Buiskool niet langer ophouden op zijn tocht door Alkmaar, wij danken hem voor dit bliksem-interview en de Pontiac rijdt verder.

(Uit: De Vrije Alkmaarder d.d. 10 juli 1948)

Johannes overleed op 30 oktober 1960 te Ense en zijn vrouw op 5 september 1989 te Alkmaar. Beiden werden in Schagen begraven.

Hij heeft in zijn leven diverse boeken geschreven:

- De verkrijging van de onafhankelijkheid der Philippijnen (proefschrift Universiteit Amsterdam, 1935)
- Surinaams staatsrecht (1937)
- De internationalisatie van het Suez-kanaal (1938)
- Mogen wij straffen? (proeve tot verklaring van de rechtsgrond der straf, 1941)
- Suriname nu en straks (een sociaal-economische en staatkundige beschouwing, 1946)
- De staatsinstellingen van Suriname (in de hoofdzaken vergeleken met die van Nederland en de Nederlandse Antillen, 1954)
- Sociaal Economische wetten van Suriname
- Interimwet en eindstructuur

Voor zijn vele verdiensten werd hij benoemd tot officier in de orde van Oranje Nassau en in Schagen is een straat naar hem genoemd, de Buiskoolstraat.

3. Eildert Buiskool

Eildert werd op 8 september 1901 geboren te Oterdum, gemeente Delfzijl en hij trouwde op 10-06-1927 te Schagen met Henrietta Louisa Frederika Igesz, geboren op 2 januari 1904 te Oosthuizen, dochter van Jan Igesz, hotelhouder te Schagen en Henrietta Louisa Frederika Jörg.

Eildert heeft diverse beroepen gehad en woonde in diverse plaatsen.

Zo was hij hoederfokker in

Schagerbrug en Frederiksoord (Dr), vertegenwoordiger in Schagen, bloemist in Heiloo en journalist in Heiloo. Verder heeft hij nog in Kampen, Wijk aan Zee en Duin en Alkmaar gewoond.

De Buiskoolstraat, vernoemd naar de oud-Koedijker Jan Buiskool

4. Mr. Dirk Herman Buiskool

Dirk werd op 18 januari 1910 te Paramaribo geboren en hij trouwde met de Hoornse lerares in nijverheidsonderwijs, Geertruida Joanna de Leur, geboren op 25 oktober 1910 te Hoorn.

Na zijn studie werd hij met ingang van 1 september 1938 als medewerker verbonden aan het advocatenkantoor van zijn broer Johannes aan de Markt te Schagen.

Een jaar later vestigde hij zich zelf als advocaat en procureur in Hoorn.

Cor Visser

Bronnen:

Dhr. K.G. Smit te Wieringerwerf en mevr. v.d. Made-Breet te Den Helder

Bevolkingsregisters, Burgerlijke stand van diverse gemeenten

Alkmaarsche Courant, De Vrije Alkmaarder, Schager Courant en Heldersche Courant

Met dank aan de Historische Vereniging Schagen